

Evaluatie Carrière Coach

Evaluatie pilot verlengde Carrière Coach vanaf leerjaar 3

Eindrapport

Carly Relou

Lonneke Broeks

12 Mei 2016

Inhoud	Pagina
Samenvatting	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Vraagstelling	2
1.3 Onze aanpak	3
2. Uitkomsten	6
2.1 Tevredenheid met het traject: pilot versus regulier traject	6
2.2 Motivatie	11
2.3 Zelfinzicht	12
2.4 Overige uitkomsten interviews	15
3. Conclusies en aanbevelingen	17
3.1 Conclusies	17
3.2 Aanbevelingen	18
4. Bijlages	19
4.1 Interviewleidraad coach	19
4.2 Interviewleidraad contactpersonen scholen	20
4.3 Interview leidraad leerlingen pilot school	21

Samenvatting

De missie van JINC is om alle kinderen een eerlijke en gelijke kans te bieden op de arbeidsmarkt. Om die reden biedt JINC meerdere projecten aan op scholen, waarin ze zich richten op juist die kinderen die minder voorbeelden en rolmodellen in hun directe omgeving hebben. Eén van de projecten is Carrière Coach. Dit project steunt kinderen in de laatste fase van het vmbo met het maken van een studiekeuze. Iedere leerling krijgt een persoonlijke coach, die werkzaam is in het bedrijfsleven. In een aantal gesprekken begeleidt deze coach de leerlingen met het maken van een studiekeuze. Tijdens het coachingstraject komen leerlingen meer te weten over zichzelf en over hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt.

Het project Carrière Coach bestaat al een aantal jaar. Aan het eind van ieder jaar voert JINC een enquête uit onder deelnemende coaches en leerlingen. Op basis van de terugkoppeling uit de enquête is vorig jaar besloten om op een aantal scholen het traject niet in leerjaar 4, maar bij wijze van pilot in leerjaar 3 te laten beginnen. De pilot is kortgeleden afgerond. Nu rijst de vraag wat het eerder starten van het project Carrière Coach oplevert voor de leerlingen. Dit onderzoek gaat in op de vragen of het eerder starten van het traject zorgt dat er in de beleving van de leerlingen en de coaches voldoende gesprekken zijn en er voldoende tijd per gesprek is, en of het project aansluit bij de LOB-focus van de scholen. Daarnaast gaat het in op de vragen of het project Carrière Coach in het algemeen ervoor zorgt dat leerlingen meer motivatie hebben om een studiekeuze te maken en of ze meer inzicht hebben in hun eigen kwaliteiten.

Om dit te onderzoeken zijn kwalitatieve en kwantitatieve methodes ingezet. Er zijn twee scholen bezocht, één pilot school en een school die heeft meegedaan aan het reguliere traject van Carrière Coach. Op beide scholen hebben we de contactpersonen geïnterviewd, en in totaal 11 leerlingen gesproken. Ook hebben we negen coaches telefonisch geïnterviewd. Daarnaast hebben we de enquêtes die JINC onder coaches en leerlingen heeft uitgezet, geanalyseerd.

Op basis van bovenstaand onderzoek komen we tot de volgende belangrijkste conclusies. Ten eerste merken we op dat er geen universeel goed startmoment te bepalen is, dit verschilt per school. Iedere school heeft een andere loopbaanoriëntatie- en begeleidingsstructuur (LOB-structuur) en geeft het project Carrière Coach hier een andere rol in. Hierdoor is ieder traject maatwerk, en is het belangrijk dat het goed aansluit bij de LOB-structuur van de school. Ten tweede kon uit dit onderzoek niet vastgesteld worden of Carrière Coach ervoor zorgt dat leerlingen zich vaker en eerder inschrijven voor een vervolgopleiding. Ten derde helpt het project Carrière Coach leerlingen om de link te leggen tussen hun eigen kwaliteiten en vervolgopleidingen. Dit betekent dus dat leerlingen meer zelfinzicht hebben, en dit wordt zowel door coaches als door leerlingen regelmatig genoemd als sterkste toegevoegde waarde van het traject.

Uit bovenstaande conclusies blijkt dat het sterk van de LOB focus van de school afhangt of de verlengde versie van het project waardevol is. Om te borgen dat de trajecten goed aansluiten bij de school raden we JINC daarom aan om scherp in de gaten te houden welke toegevoegde waarde het project kan leveren per school, en het startmoment van het traject hierop af te stemmen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

JINC streeft ernaar om leerlingen van 8 tot 16 jaar voor te bereiden op een goede start op de arbeidsmarkt. Hiervoor heeft JINC meerdere projecten. Het doel van de projecten is om leerlingen een realistisch beeld te geven van de arbeidsmarkt, de vaardigheden die deze van hen vraagt, en te ontdekken welke opleidingen bij welke banen passen. Carrière Coach is een van deze projecten. Het richt zich op vmbo-leerlingen die in de laatste fase van hun opleiding zitten. Tijdens dit project voeren de leerlingen een aantal gesprekken over hun studiekeuze met een coach die werkzaam is in het bedrijfsleven. Het doel van het project is om te zorgen dat leerlingen zich goed en bewust oriënteren op de mogelijkheden voor vervolgopleidingen. Leerlingen wachten hier vaak lang mee, en weten niet goed waar ze tijdens het maken van hun keuze op moeten letten. Hierdoor komt het nog vaak voor dat ze de verkeerde studiekeuze maken.

In het reguliere traject van het project Carrière Coach vinden de gesprekken met de coach plaats in leerjaar 4 van het vmbo en zijn er vier coachgesprekken. Sinds kort loopt er ook een pilot met een verlengde versie van Carrière Coach. Dit traject begint aan het eind van leerjaar 3 en bestaat uit zes coachbijeenkomsten. De pilot is gestart omdat coaches en leerlingen in de evaluaties aan het eind van het traject regelmatig aangaven dat zij graag langer de tijd voor het traject hadden gehad. Ook scholen gaven aan dat een eerdere start van het project beter zou passen bij hun loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB).

1.2 Vraagstelling

JINC heeft de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. In hoeverre ervaren coaches, leerlingen en scholen naar aanleiding van de aanpassingen in de pilot ten opzichte van het reguliere Carrière Coachtraject:
 - a. Dat er voldoende tijd is voor leerlingen om zich te oriënteren op hun studiekeuze
 - b. Dat er betere aansluiting is bij de LOB-focus op scholen
 - c. Dat er voldoende bijeenkomsten zijn, en er per bijeenkomst voldoende tijd is
2. Zijn leerlingen door het project Carrière Coach gemotiveerder om goede, bewuste studie- en beroepskeuzes te maken (motivatie)?
3. Hebben leerlingen door het project Carrière Coach beter inzicht in hun kwaliteiten en interesses (zelfinzicht)?

Het doel van het evaluatieonderzoek is om vast te stellen of het meerwaarde biedt om het project Carrière Coach in leerjaar 3 te laten starten. JINC geeft zelf aan tevreden te zijn wanneer:

1. Coaches, leerlingen en scholen aangeven dat de pilot hen voldoende tijd geeft om resultaat te boeken, goed aansluit bij de LOB-focus op school en voldoende bijeenkomsten heeft; of wanneer dit nog niet bereikt is maar met beperkte en te realiseren aanpassingen wél bereikt kan worden.

2. Het project Carrière Coach (zowel de pilot als het reguliere traject), bij leerlingen zorgt voor een toename van inzicht in de eigen kwaliteiten en een positieve verandering in hun motivatie ten aanzien van het maken van toekomstkeuzes teweeg brengt; of wanneer dit nog niet bereikt is maar met beperkte en te realiseren aanpassingen wél bereikt kan worden.

1.3 Onze aanpak

1.3.1 Tweeledige vraagstelling

Wij hebben de evaluatie van het laten starten van Carrière Coach in leerjaar 3 tweeledig onderzocht. Enerzijds draait het om de tevredenheid van leerlingen, coaches en scholen met het Carrière Coach project: zorgt het project ervoor dat leerlingen gemotiveerder een bewuste studie- en beroepskeuze maken? Krijgen de leerlingen meer zelfinzicht in hun kwaliteiten en interesses? Vooral deze laatste twee, motivatie en zelfinzicht, benoemt JINC als randvoorwaarden voor een succesvol traject. De motivatie bij leerlingen is toegenomen wanneer de inspanningen om een vervolgopleiding te kiezen zijn vergroot, zij meer tijd besteden aan het keuzeprocess en zich op tijd inschrijven voor een vervolgopleiding. Het zelfinzicht is vergroot wanneer de leerlingen beter kunnen aangeven wat hun kwaliteiten en interesses zijn en dat dit zich ook uit in een studie waarvan zij denken dat deze goed bij hen past. Anderzijds draait het om de meerwaarde die het toevoegt om het project al in leerjaar 3 te laten beginnen.

1.3.2 Gebruikte methodes

Onderzoekspopulatie

Aan het project Carrière Coach nemen twaalf scholen deel, negen in Amsterdam, drie in Rotterdam en twee in Utrecht. Op deze scholen helpen ongeveer 200 coaches 800 leerlingen met het maken van een studiekeuze. We hebben twee van deze scholen bezocht. In Rotterdam hebben wij de G.K. van Hogendorpschool (GKH) bezocht, die heeft meegedaan aan de pilot. De andere school was het Hervormd Lyceum West (HLW) in Amsterdam, die heeft deelgenomen aan het reguliere traject. De GKH biedt vmbo opleidingen in de richting economie en ICT met de leerwegen bbl (Basis Beroepsgerichte Leerweg), kbl (Kader Beroepsgerichte Leerweg) en gl (Gemengde Leerweg). De GKH deed al langer mee met andere projecten van JINC, maar dit was het eerste jaar dat het mee deed met Carrière Coach. Het HLW is een school voor mavo, havo en vwo waar de vmbo theoretische leerweg wordt aangeboden aan leerlingen. Deze school doet al een aantal jaar mee met Carrière Coach.

Aan het eind van het traject zijn alle leerlingen en coaches uitgenodigd om deel te nemen aan de online-enquête. De respons op deze vragenlijst was als volgt:

Coaches

- Pilot traject Carrière Coach: 26 respondenten
- Regulier traject Carrière Coach: 75 respondenten
- Carrière Coach met bedrijfsbezoek: 10 respondenten

Leerlingen:

- Pilot en regulier, 208 respondenten.

Voor het doen van dit onderzoek is er gebruik gemaakt van de volgende methodes:

Kwantitatief onderzoek

Zoals gezegd zet JINC zet elk jaar evaluatieformulieren uit bij de leerlingen en coaches die hebben meegewerkt aan het project Carrière Coach. De ingevulde vragenlijsten zijn geanalyseerd. Verschillende uitkomsten zijn naast elkaar gezet om te kijken wat de algemene reacties op het project zijn, maar ook of er verschillen zijn te zien tussen de pilot en het reguliere traject. Het kwantitatieve onderzoek wordt gebruikt als onderbouwing voor de kwalitatieve resultaten.

Kwalitatief onderzoek

Voor het kwalitatieve deel van de evaluatie zijn semi-gestructureerde interviews afgenomen. Leerlingen en contactpersonen van scholen zijn face-to-face geïnterviewd en coaches telefonisch. Alle interviews zijn uitgevoerd aan de hand van een interviewleidraad. Deze interviewleiden zijn te vinden in de bijlage bij dit rapport.

Er zijn 9 telefonische interviews gehouden met de coaches. Er is door JINC een selectie gemaakt van coaches, zodat er gemengde groep is ontstaan van zowel coaches die mee hebben gedaan aan het reguliere traject als coaches die hebben meegedaan aan het pilot traject.

Daarnaast zijn er face-to-face interviews gehouden met leerlingen en de contactpersonen van twee scholen. Op de school die heeft meegedaan aan het pilot traject, hebben we gesproken met de teamleider van de locatie van de school en twee mentoren. Op de school die aan het reguliere traject heeft meegedaan hebben we gesproken met de decaan van het vmbo. Op deze beide scholen hebben we ook interviews gehouden met 5 tot 6 leerlingen die hebben deelgenomen aan het traject.

1.3.3 Beperkingen in het onderzoek

Het onderzoek dat ten behoeve van deze evaluatie is uitgevoerd kent een aantal beperkingen, die eraan bijdragen dat er geen definitieve conclusies kunnen worden getrokken over het traject. Er is bijvoorbeeld geen onderzoek gedaan of gemeten hoe leerlingen tegenover hun studiekeuze stonden voorafgaand aan het traject. Waren ze hier toen al mee bezig? In hoeverre dachten ze al na over hun kwaliteiten? Hierdoor kunnen we niet beter meten welke effecten het traject heeft gehad dan we weten door de antwoorden die leerlingen ons hier achteraf over hebben gegeven.

Daarnaast heeft iedere school een eigen LOB-structuur met uiteenlopende activiteiten. De rol die Carrière Coach speelt binnen de bestaande LOB-activiteiten verschilt dus ook sterk van school tot school. Tijdens de interviews met de deelnemende scholen kwam dit duidelijk naar voren. Terwijl op de ene school veel leerlingen aangaven zich door hun coach te hebben gerealiseerd dat ze zich voor 1 april moesten inschrijven voor een studie, was dit voor leerlingen van de andere school al wel duidelijk.

Bovendien heeft de individuele ervaring die een leerling met een coach heeft grote invloed op het oordeel dat de leerling later heeft over de coaching. Goede studiekeuzebegeleiding door middel van gesprekken vormt vaak al een uitdaging voor zij die werkzaam zijn in het middelbaar onderwijs (Meijers, Kuijpers & Winters, 2009). Goede coaching vraagt dan ook om ervaring en goede begeleiding. Een dialoog over de studiekeuze, waar de leerling de kans krijgt om onder begeleiding eigen keuzes te maken, blijkt vaak zeldzaam (Meijers, Kuijpers & Winters, 2009). De afstemming over verwachtingen van de coaching, en de rol van de coach en de gecoachte leerling zijn van groot belang voor het bereiken van een effectieve begeleiding.

Als laatste kan genoemd worden dat er maar met een klein gedeelte van de deelnemende scholen, leerlingen en coaches is gesproken in dit onderzoek. Hierdoor is er maar een beperkt beeld ontstaan van de ervaringen met het project Carrière Coach en is dus niet te zeggen dat de uitkomsten van deze evaluatie representatief zijn voor het gehele project. Om nog beter antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen, zullen er meer scholen, leerlingen en coaches meegenomen moeten worden in het onderzoek.

Ondanks dat deze beperkingen ervoor hebben gezorgd dat er geen harde conclusies getrokken kunnen worden of er dat er duidelijke antwoorden te geven zijn op de onderzoeksvragen, bieden deze bevindingen wel inzicht in hoe de coaching binnen verschillende LOB structuren wordt ervaren, en hoe leerlingen, coaches en scholen over het traject spreken.

2. Uitkomsten

De uitkomsten van zowel het kwantitatieve als het kwalitatieve deel zullen we aan bod laten komen aan de hand van de drie benoemde thema's: tevredenheid met het traject (tijd, duur, aansluiting bij de LOB-focus op scholen en voldoende bijeenkomsten), motivatie en zelfinzicht. Hierbij maken we, voor zover mogelijk, onderscheid tussen scholen, leerlingen en coaches die hebben deelgenomen aan de pilot en scholen, leerlingen en coaches die hebben meegewerkt aan het reguliere traject.

2.1 Tevredenheid met het traject: pilot versus regulier traject

Tevredenheid met het pilot traject in vergelijking met het reguliere traject is gedefinieerd door middel van 3 indicatoren:

- voldoende tijd voor de leerlingen om zich te oriënteren op hun studiekeuze
- voldoende coachbijeenkomsten
- betere aansluiting met de LOB-focus van de school

Tijd, duur en aantal bijeenkomsten

Coaches pilottraject

De geïnterviewde coaches zijn niet eenduidig over dit thema. Één van de geïnterviewde coaches bij een pilotschool geeft aan dat er meer gesprekken nodig zijn om een band met elkaar op te kunnen bouwen, 3 gesprekken (zoals in het reguliere traject) is wel erg weinig. Een andere coach van het pilottraject geeft juist aan dat wellicht één of twee gesprekken minder gepland moeten worden en dat er in plaats daarvan een eindgesprek zou kunnen plaatsvinden nadat de leerling een studiekeuze heeft gemaakt. Dit om het proces goed af te ronden. Ook over het moment van het starten van het traject is er geen overeenstemming onder de coaches van de pilot. Sommige coaches weten niet of het toegevoegde waarde heeft om voor de zomer al te starten omdat leerlingen dan nog niet echt bezig zijn met hun vervolgopleiding. Andere coaches geven aan dat dit juist een goede reden is om voor de zomer al te starten met het traject, zodat de leerlingen alvast gaan nadenken over dit onderwerp: 'oeh, nu moet ik daar toch echt over gaan nadenken'. Echter, zoals een andere coach benoemd, voelen leerlingen de druk voor het maken van een studiekeuze pas in leerjaar 4, dan gaan de leerlingen er pas concreet mee bezig. Voor de zomer zijn ze nog vooral bezig met het overgaan naar het laatste jaar.

Uit de enquête komt naar voren dat de timing van de eerste sessie van het pilot traject door 23 van de 26 respondenten als goed wordt beoordeeld. De 3 anderen vinden de start te vroeg. De meeste coaches geven aan het als prettig te ervaren dat ze de kans hebben een band met de leerling op te bouwen, en dat leerlingen alvast getriggerd worden om keuzes te gaan maken. Deze eerste sessie wordt vooral gezien als een eerste kennismaking en aankondiging van het traject, waar concreet nog niets van verwacht hoeft te worden. Het past daarom logisch in het proces dat uiteindelijk leidt tot een studiekeuze, zoals één van de coaches aangeeft. Hierdoor is het een prettige sessie.

Coaches regulier traject

Ook de coaches van het reguliere traject zijn niet eenduidig. Één coach geeft aan dat het goed is als de leerlingen eerder gaan nadenken over hun studiekeuze: 'als je eerder begint heb je meer tijd', 'eerder beginnen is meer bewustzijn'. De keuze gaat nu vaak haastig, en is gebaseerd op de omgeving, geeft deze coach aan. Aan de andere kant, sommige coaches in het reguliere traject benoemden dat het moeilijk te zeggen is of het traject eerder zou moeten starten of langer zou moeten duren; het verschilt per leerling of dit wel of niet nodig is.

Het evaluatieformulier laat het beeld naar voren komen dat de meeste coaches van het reguliere traject de timing goed vinden. In totaal gaven 55 coaches aan de timing precies goed te vinden, 16 vinden de start te laat en 4 vinden het te vroeg. Van de coaches die de start te laat vinden, geven er veel aan dat ze liever eerder in het examenjaar zouden starten. Redenen hiervoor zijn dat gesprekken worden gemist of dat er te weinig tijd tussen de gesprekken zit. Echter, twee coaches suggereren dat in het derde jaar begonnen kan worden. Van de coaches die de start te vroeg vonden, geeft één aan dat de leerlingen aan de start van de coaching nog niet bezig zijn met hun studiekeuze. Ook coaches die de timing precies goed vonden hadden toch nog op- en aanmerkingen. De sessies moeten bijvoorbeeld snel genoeg achter elkaar plaatsvinden anders verslapt de aandacht en het gevoel van urgentie van de leerlingen. Het is belangrijk om na te denken over de timing van open dagen voor het inplannen van de gesprekken. Daarnaast is het goed om de mogelijkheid te bieden voor extra gesprekken als leerlingen hier behoefte aan hebben.

Verder bleek dat sommige coaches van het reguliere traject merkten dat de gesprekken soms lang na elkaar gepland zijn. Hierdoor wordt het studiekeuze proces van de leerlingen niet natuurlijk gevolgd. Vooral voor leerlingen die het lastig vinden om een keuze te maken is dit vervelend: er blijft dan vaak weinig tijd over om een definitieve keuze te maken en om zich in te schrijven. In de enquête werd een aantal keer aangegeven dat coaches daardoor het gevoel hadden geen onderdeel te zijn van het studiekeuzeprocess van de leerlingen.

"Het leek mij dat het te losse sessies zijn met de coach waar tussentijds door school geen/ weinig opvolging aan werd gegeven. Een betere integratie zou volgens mij helpen."

Contactpersonen scholen

Op het gebied van de tevredenheid met het traject is er een duidelijk verschil aanwezig tussen de pilotschool en de school die heeft meegedaan aan het reguliere traject. De pilotschool geeft aan dat zij het startmoment goed vinden: starten in leerjaar 4 zou te laat zijn. Er wordt aangegeven dat het misschien goed zou zijn als het traject voor de kerstvakantie afgerond is, omdat in januari/februari het inschrijven voor de scholen al begint. Er zou liever nog eerder gestart willen worden met het traject dan later. Echter, eerder starten moet niet ten koste gaan van het aantal gesprekken. Daarnaast hebben enkele mentoren op deze school aangegeven dat het misschien goed is als het traject zou starten aan het begin van leerjaar 3. Leerlingen moeten aan het begin van het derde jaar een stage gaan zoeken. Het zou goed zijn als leerlingen dan al hebben nagedacht over hun

studiekeuze, om zo gericht een stage te kunnen zoeken. Hierbij kunnen zij de hulp van een Carrière Coach goed gebruiken.

De school die heeft deelgenomen aan het reguliere traject geeft aan dat zij vonden dat de gesprekken pas vrij laat zijn gestart, half november was de kick off. Graag zou deze school zien dat het traject start in september/oktober van leerjaar 4. Eerder starten is niet nodig, Carrière Coach wordt gezien als een afsluiting van het studiekeuze traject van twee jaar. Hierbij wordt het eerste gedeelte gedaan door de mentor en de decaan, de coach sluit het af met dat de leerling tot een daadwerkelijke keus en inschrijving komt. Daarnaast merkt de school van het reguliere traject op dat het wellicht lastig is als het traject al aan het einde van leerjaar 3 start, omdat er altijd leerlingen zijn die blijven zitten en na de zomer het traject niet meer volgen.

Leerlingen

De leerlingen van de pilotschool geven allemaal aan dat ze de start van het traject goed vonden, ze zouden dit niet later willen zien. Leerjaar 4 zou te laat zijn is hun mening. Bij de pilotschool gaven sommige leerlingen aan dat ze zelfs meer gesprekken zouden willen hebben: 'geen langere gesprekken, maar wel meer gesprekken'. Echter, dit is wel zeer afhankelijk van of de leerling al een keuze had gemaakt of niet. Sommige leerlingen gaven tijdens de interviews aan dat ze elke keer maar 10 minuten een gesprek hadden met hun coach, omdat ze al wisten wat ze wilden gaan doen. Deze leerlingen hadden logischerwijs geen behoefte aan meer gesprekken.

De meeste leerlingen van de school die heeft meegedaan met het reguliere traject en die wij hebben geïnterviewd, vonden de timing van het traject goed. Één leerling geeft het volgende aan: 'oktober is te vroeg, dan is het moeilijker om een keuze te maken'. Een andere leerling geeft aan dat de timing aan het begin van het schooljaar goed is, omdat je je dan 'na je keuze kunt gaan focussen op die vakken die daarvoor belangrijk zijn'. Er waren ook twee leerlingen die vonden dat het traject ook wel eerder had kunnen starten: 'in het vierde jaar ben je veel meer bezig met je eindexamen. Hier heb je veel stress door. Als het traject Carrière Coach eerder begint, ben je er in het begin wel minder serieus mee bezig maar heb je er wel meer tijd voor'. Daarnaast vonden de meeste leerlingen de tijd van de gesprekken goed.

In het evaluatieformulieren van de leerlingen gaf 26% van de leerlingen aan dat ze graag eerder zouden willen starten, maar wel in leerjaar 4. Daarnaast geeft 31% van de leerlingen aan dat ze liever al zouden starten in leerjaar 3. 42 % van de leerlingen geeft aan dat ze de timing precies goed vinden, en 2% was liever later gestart.

Aansluiting LOB-focus scholen

Coaches

Over het algemeen hebben de coaches weinig idee van de andere LOB-activiteiten die scholen aanbieden. Een coach die al meerdere keren heeft meegedaan, geeft aan dat de rol en de zichtbaarheid van de mentoren/decanen wisselend is. In veel gevallen hebben de coaches geen contact met de mentoren en decanen, en horen ook via de leerlingen weinig over eventuele andere LOB-activiteiten.

Contactpersonen scholen

De contactpersoon van de pilotschool geeft aan dat het lastig is om het traject te passen in de andere LOB-activiteiten. Aan de ene kant wordt het als prettig ervaren dat het traject weinig belasting geeft voor de docenten op de school zelf, maar daardoor is ook de ervaring dat je als school/docent ver van het traject af staat. Zoals eerder benoemd, wordt bij deze school aangegeven dat wanneer het traject zou starten aan het begin van leerjaar 3, het beter zou passen in de LOB activiteiten van de school. Op deze school gaven de mentoren aan dat ze het jammer vonden dat er weinig contact was tussen de coaches en de mentoren. Wanneer er meer informatie wordt uitgewisseld, kunnen mentoren dit weer gebruiken in hun eigen LOB-activiteiten.

De contactpersoon van de school die het reguliere traject heeft gevolgd, geeft in het interview aan dat Carrière Coach nog niet aansluit op de andere loopbaan activiteiten. Voor de leerlingen is het daardoor niet duidelijk waarom deze activiteit plaatsvindt, het komt voor hen 'uit de lucht vallen'. Dit moet verbeterd worden, de contactpersoon geeft aan dat leerlingen vanaf het begin af aan meegenomen moeten worden in het LOB-proces van de school, zodat ze de activiteiten beter begrijpen en beter snappen waar ze mee bezig zijn. Deze contactpersoon relateert dit niet aan het eerder starten van het Carrière Coach traject, meer aan het zelf nog verder en beter organiseren van hun LOB activiteiten.

Beiden scholen geven wel aan dat ze, door de nieuwe inrichting van de LOB-structuur van de school, kritisch kijken naar de verschillende activiteiten die ze aanbieden en welke rol JINC hierin speelt. Beiden scholen gaven aan dat het type activiteiten en de timing van de activiteiten van JINC van groot belang is voor de aansluiting op de LOB-activiteiten. Wat deze betere aansluiting betekent hangt sterk af van de wensen en het bestaande LOB-programma van de school.

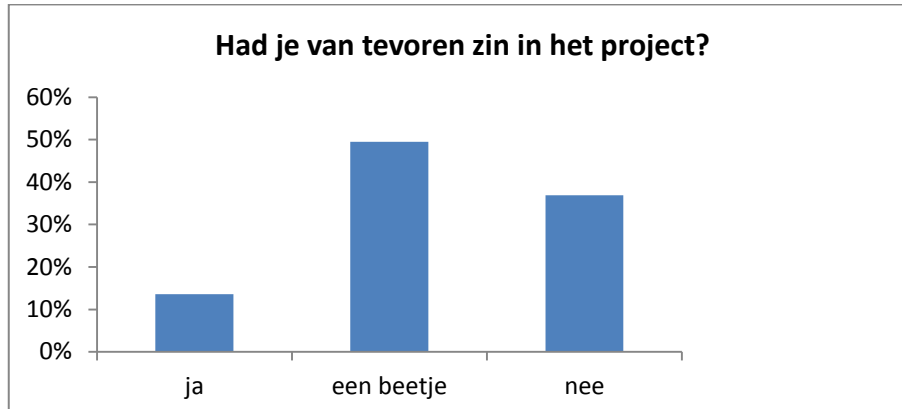
Leerlingen

Tijdens de interviews hebben we ervaren dat de leerlingen het niet makkelijk vonden om de vraag over de aansluiting met andere LOB-activiteiten te beantwoorden.

De leerlingen van de pilotschool hebben niet ervaren dat er veel andere LOB activiteiten waren. 'Er is een keer iemand van de haven geweest, maar meer niet' en er was een mbo-markt op school. Dit laatste sloot volgens twee leerlingen goed aan op het Carrière Coach traject.

De leerlingen van de reguliere school gaven wel aan dat de school ook goed geholpen heeft met de studiekeuze. Er waren speciale lessen over studiekeuze tijdens de mentorlessen bijvoorbeeld. Er is niet aangegeven of dit wel of niet aansloot met het traject Carrière Coach.

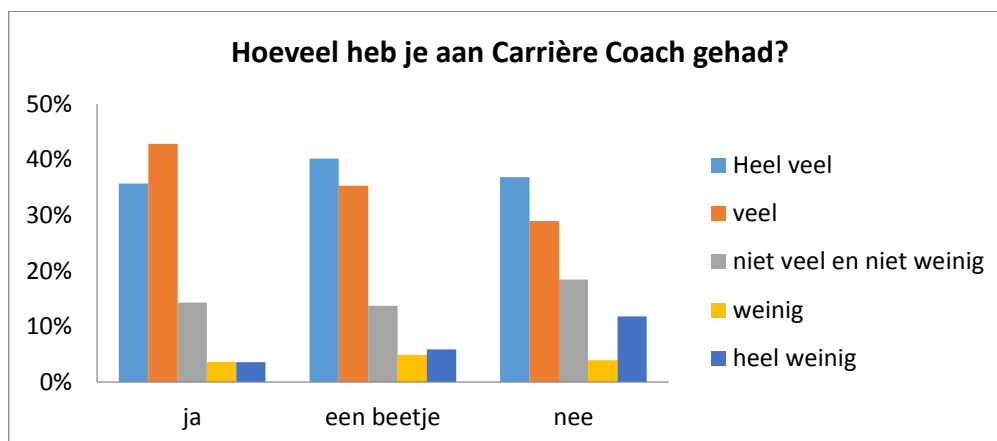
In de enquête geven leerlingen aan dat ze niet goed wisten wat ze moesten verwachten van hun coach of dat ze dachten dat school ze beter kon helpen dan hun coach. Dit lijkt te suggereren dat het voor leerlingen niet heel duidelijk is hoe het traject past binnen de andere LOB-activiteiten die hun school aanbiedt. Veel leerlingen geven aan niet of maar een beetje zin in het traject te hebben (zie figuur 1).

Figuur 1: het percentage leerlingen dat wel, een beetje, of geen zin had in het Carrière Coach traject

Leerlingen geven aan dat ze door school wel op de hoogte zijn gebracht van Carrière Coach, maar vaak niet goed weten wat ze kunnen verwachten van de coachgesprekken bij aanvang van het eerste echte gesprek. Doordat ze dit niet weten en de coaching niet kunnen plaatsen als aanvulling op de andere LOB activiteiten, moeten de meesten even wennen aan hun coach. Juist omdat leerlingen geen duidelijk beeld hebben wat ze kunnen verwachten van het project, zoals in de interviews met leerlingen naar voren kwam, kunnen ze er van tevoren minder zin in hebben.

“[Mijn coach] maakte het niet saai zoals ik als eerst dacht. En hij hielp me veel met nadenken wat wel beter is voor mij.”

Figuur 2: hoeveel leerlingen aangeven aan carrière coach hebben gehad, uitgesplitst naar of ze van tevoren zin hadden in het traject (“ja,” “een beetje,” “nee”)

De gemiddelde waardering van leerlingen voor het traject hangt sterk samen met hoeveel zin ze vooraf hadden in het traject (zie tabel 1)

	Had je van te voren zin in het traject?	Wat vond je van het traject? (schaal 1-10)
Ja	14%	7,5
Een beetje	50%	6,5
Nee	37%	6,0
Totaal	100%	6,8

Tabel 1: Het aantal leerlingen dat zin had in het traject, en het cijfer dat ze het traject geven.

2.2 Motivatie

De motivatie bij leerlingen is toegenomen wanneer de inspanningen om een vervolgopleiding te kiezen, zijn vergroot door het traject, zij meer tijd besteden aan het keuzeproces en zich op tijd inschrijven voor een vervolgopleiding

Coaches

Bij de coaches kwamen er wisselende reacties op de vraag of de coach invloed heeft gehad op de motivatie van de leerling om een vervolgopleiding te kiezen en of zij meer tijd besteden aan het keuzeproces. Zo geeft één van de coaches aan dat de motivatie al wel aanwezig was bij de leerling, dus dat de coach hier niet veel aan heeft bijgedragen. Andere coaches gaven in de interviews aan dat ze van te voren wel hogere verwachtingen hadden dan wat ze uiteindelijk hebben kunnen bereiken met de leerlingen: bij sommige leerlingen was het soms moeilijk om de motivatie bij te brengen.

Contactpersonen scholen

De contactpersoon van de pilotschool geeft aan dat het traject ervoor heeft gezorgd dat leerlingen zich meer inspinnen om een vervolgopleiding te kiezen en ze zich op tijd inschrijven. De leerlingen zijn zich eerder bewust van het kiezen van hun vervolgopleiding en maken eerder een duidelijke keuze. 'Over het algemeen is het in deze periode zo dat 50% van de leerlingen nog niet weten wat ze willen doen, nu hebben ze bijna allemaal een keuze gemaakt'. Hierbij wordt wel de nuancering gemaakt dat dit niet betekent dat ze ook allemaal zeker zijn van hun keus, maar ze melden zich in ieder geval eerder aan. De mentor van deze school geeft aan dat leerlingen gemotiveerder bezig zijn met hun studiekeuze, maar deze mentor kan niet aangeven of dit door het traject komt of ook door de actieve rol als mentor in het studiekeuze proces.

De contactpersoon van de school die heeft deelgenomen aan het reguliere traject, geeft aan dat Carrière Coach niet bijdraagt aan meer inschrijvingen, het heeft niet geleid tot meer aanmeldingen. In de mening van de contactpersoon heeft het traject een meer een ondersteunende rol in het proces.

Leerlingen

Bij de leerlingen van de pilotschool is het wisselend hoeveel het traject Carrière Coach heeft bijgedragen aan hun inspanningen voor hun studiekeuze en het eerder aanmelden. Dit is afhankelijk van of de leerling al wel of geen keus had gemaakt vóór het traject. Leerlingen die al zeker waren van hun studiekeuze geven aan dat het traject niet veel heeft bijgedragen aan hun motivatie of om er meer tijd aan te besteden, dit werd ook niet extra gestimuleerd door hun coach. Voor leerlingen die twijfelden over hun keuze heeft het traject juist wel geholpen om gemotiveerder met hun studiekeuze aan de slag te gaan.

Voor de meeste leerlingen van het reguliere traject heeft het meer motivatie in het bezig zijn met en het maken van een studiekeuze opgeleverd. Er werd aangemoedigd om open dagen te bezoeken en ook wanneer de leerling al een keuze had gemaakt, moedigde de coach nog meer aan om extra inspanningen te leveren om er zeker van te zijn dat dit de keus is die de leerling wilde maken. 'Ik werd door mijn coach aangemoedigd om te onderzoeken en mij verder te oriënteren'.

In de enquête wordt niet specifiek gevraagd naar de motivatie die leerlingen hebben om zelf een opleiding te zoeken. In de open antwoorden zijn er wel enkele leerlingen die aangeven dat de coaching ze eraan heeft herinnerd dat ze inderdaad over hun

“Ik weet dan dat je je op tijd moet inschrijven dat hielp bij mij”

“[De coach] legde het stappen goed uit die je wilt volgen [om een opleiding te kiezen]”

studiekeuze moesten nadenken en dat er een deadline is voor wanneer ze zich moeten aanmelden voor hun opleiding. De meeste leerlingen geven uit zichzelf niet aan dat de coaching heeft geholpen om bijvoorbeeld gemotiveerder, eerder of kritischer te kijken naar mogelijke opleidingen.

2.3 Zelfinzicht

Het zelfinzicht is vergroot door het traject wanneer de leerlingen beter kunnen aangeven wat hun kwaliteiten en interesses zijn en dat dit zich ook uit in een studie waarvan zij denken dat deze goed bij hen past.

Coaches

De meeste coaches geven aan dat het traject meer zorgt voor zelfinzicht dan voor extra motivatie. Het stimuleert de leerlingen na te gaan denken wat ze gaan doen, op zichzelf te reflecteren en om erachter te komen wat ze nu écht leuk vinden om te doen en waar ze goed in zijn. 'Inzicht in zichzelf voegt heel veel waarde toe, zeker bij een studiekeus'. Door inzicht in hun eigen kwaliteiten en interesses, kan hier samen met een coach een studiekeus aan gekoppeld worden. 'Zelfinzicht is het belangrijkste wat het traject bereikt. Wat past er bij jou? En nadenken over de vraag: wil ik dit eigenlijk wel'? Daarnaast geven veel coaches aan dat leerlingen meer zelfinzicht krijgen door de bedrijfsbezoeken: zou dit werk wat voor mij kunnen zijn? Vind ik dit leuk? Het is goed om te zien hoe het er in het 'echt' aan toe gaat voor de leerlingen.

Contactpersonen scholen

Voor de contactpersonen van de scholen is het moeilijk aan te geven in hoeverre het traject heeft geleid tot meer zelfinzicht van de leerlingen. Meer motivatie is voor de contactpersonen terug te zien in meer aanmeldingen of meer aanmeldingen die op tijd worden gedaan. Echter, voor zelfinzicht bij de leerling is dit lastiger: de contactpersonen van beide scholen geven aan dat zij weinig terug hebben gehoord van de leerlingen over het traject. Beide scholen geven aan dat wat zij hoorden, positief was en dat het als prettig wordt ervaren om met een 'buitenstaander' 1-op1 gesprekken te hebben. Desalniettemin hebben zij in detail over de mate van meer zelfinzicht bij leerlingen niets meegekregen.

Leerlingen

De leerlingen van beide scholen vertellen dat de coach hun geholpen heeft met het beter nadenken over waar ze goed in zijn en welke studiemogelijkheden hier goed bij pasten. Één van de leerlingen gaf bijvoorbeeld aan dat de coach goede vragen stelde, waardoor de leerling ging nadenken: past het bedrijfsleven eigenlijk wel bij mij? Is dit wel wat ik wil en waar mijn kwaliteiten en interesses liggen? Hierdoor heeft de leerling de keuze opnieuw overwogen en uiteindelijk ook een andere studiekeuze gemaakt. Andere leerlingen geven aan dat ze al wel wisten wat ze leuk vonden en goed in waren, maar dat de coach het laatste zetje heeft gegeven om met deze kwaliteiten te kijken welke opleiding hier dan goed bij past.

In de open vragen in de enquête geven redelijk veel leerlingen aan dat de coaching ze heeft geholpen om na te denken hoe hun sterke en zwakke kanten passen bij een opleiding. Op de gesloten vraag (zie figuur 3) geeft maar 33% van de leerlingen aan dat ze beter weten wat ze willen worden, terwijl ze in de open antwoorden veel vaker aangeven dat de coaching ze wel degelijk heeft geholpen.

“ik kwam meer over mijn eigenschappen [te weten]”

“Dat we gingen kijken waar ik goed in was. Ik kon beter kiezen.

Veel leerlingen geven aan het fijn te vinden om objectiever over hun studiekeuze te praten, en vooral om erover te denken waar ze wel en niet goed in zijn. De meeste antwoorden op de open vraag wat ze aan de coaching hebben gehad, geven aan dat ze veel hebben geleerd over hoe ze de zelfkennis die ze hebben, beter kunnen toepassen in het kiezen van een opleiding.

Figuur 3: percentage leerlingen dat door hun coach minder, even goed of beter weten wat ze willen worden

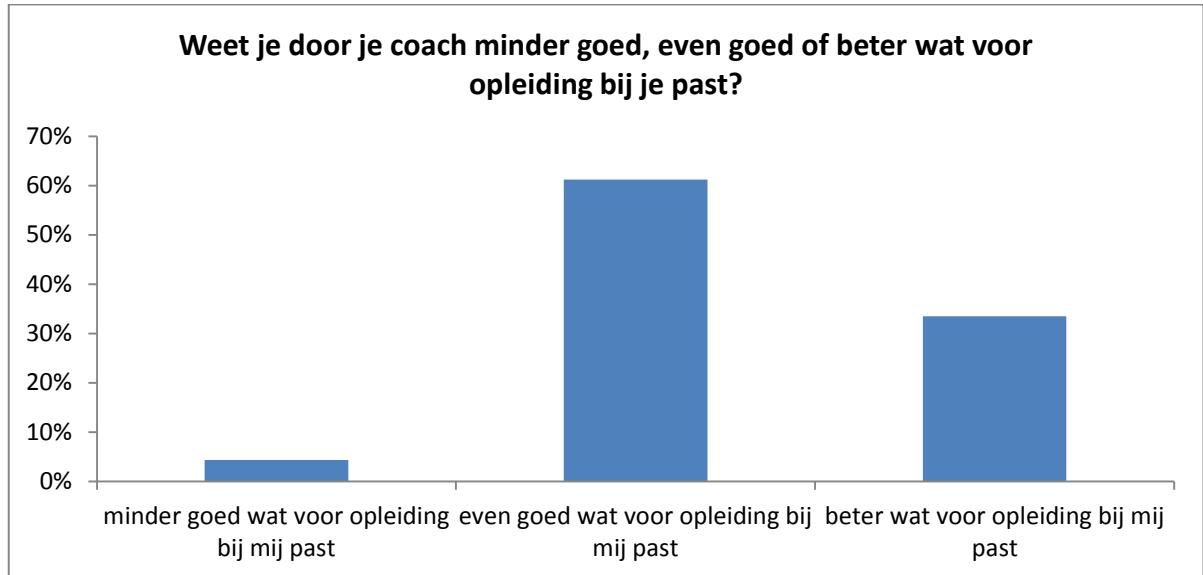
Daarentegen zijn er ook veel leerlingen die de coaching “nuttig vinden voor leerlingen die niet weten wat ze willen,” maar niet voor henzelf. Zoals in onderstaande quotes duidelijk wordt, zien veel leerlingen het nut er niet van in om nog over hun keuze te praten als ze deze al gemaakt hebben. Een behoorlijk aantal leerlingen geeft aan dat ze het onnodig vinden om over een plan B te spreken of het te hebben wat voor soort baan ze na de opleiding kunnen gaan doen.

“Mensen die niet weten wie ze zijn of wat ze willen zouden hier wel wat aan hebben gehad.”

“Ik kan ook zelf op internet opleidingen zoeken. Het is zinloos als je al weet welke vervolgopleiding je wilt doen.”

Deze leerlingen zijn minder bezig met het verkrijgen of verbeteren van hun zelfinzicht, maar zien het project als een verplichting. De toegevoegde waarde om hun overwegingen voor een studiekeuze te toetsen met hun coach zien ze niet in. Het kan dus gesteld worden dat deze leerlingen meer door een “motivatie bril” naar de coaching

kijken. Ze zien het als noodzakelijk om een studiekeuze te maken, maar in hoeverre dit bij hun past en wat ze kunnen doen als ze bijvoorbeeld niet worden aangenomen of als de opleiding tegenvalt, vinden ze niet interessant.

2.4 Overige uitkomsten interviews

Tijdens de interviews zijn er ook enkele andere zaken naar voren gekomen, die niet persé te passen zijn binnen de drie onderzoeksvragen. Omdat wij deze informatie wel van belang achten voor de evaluatie, zullen wij deze hieronder kort toelichten.

Bedrijfsbezoek

De bedrijfsbezoeken worden, zonder uitzondering, als positief ervaren. Leerlingen hebben vaak geen idee hoe een bedrijf in het echt werkt en dit geeft hen veel inzicht. Veel mogelijke functies binnen een bedrijf zijn bij leerlingen ook niet bekend. Ze komen op deze dag er dus vaak achter dat er meer type banen en functies bestaan dan ze van tevoren hadden verwacht. Dit zijn juist vaak ook banen waar geen specifieke opleiding voor is. Hierdoor kunnen de leerlingen genuanceerder nadenken over of de functies die ze zien iets voor hen zouden zijn, en kunnen ze de opleidingen waaruit ze kunnen kiezen in een breder perspectief te plaatsen. Sommige leerlingen geven aan dat dit bedrijfsbezoek zelfs hun studiekeus heeft veranderd.

Coaches vonden de bedrijfsbezoeken ook erg leuk om te doen. Het enige kritiekpunt dat we erover hebben teruggekregen is dat men bij het pilottraject vond dat het bedrijfsbezoek te snel kwam; er was voor de zomer één gesprek geweest en na de zomer kwam meteen het bedrijfsbezoek. De leerlingen hebben dan nog geen band met de coach, de tip werd meegegeven om het bedrijfsbezoek iets later te plannen in het traject. Daarnaast gaven sommige coaches aan dat ze het jammer vonden dat niet alle leerlingen langskwamen, terwijl het veel tijd kost om het bezoek te organiseren.

Vanuit scholen werd er positief gereageerd op de bedrijvenbezoeken. Op één van de scholen werd zelfs gesteld dat de bedrijvenbezoeken het belangrijkste Unique Selling Point (USP) van JINC is. Juist omdat leerlingen vaak geen goed beeld hebben van wat het precies inhoudt om bij een bedrijf of organisatie te werken.

Contact coach met school

In de gesprekken met de contactpersonen van de scholen en ook met de coaches, werd veel gesproken over het gemis aan contact tussen beiden. Aan de andere kant werd er op één school

“Denk dat het beter zou zijn als er meer tijd zou zijn om goed te bespreken wat mogelijke issues zijn met leerlingen.” (coach)

juist benoemd dat het gebrek aan contact ook van toegevoegde waarde kan zijn omdat je leerlingen dan neutraal worden benaderd, zonder vooroordelen of verwachtingen. Vaak ontstaat er tijdens de coaching toch de behoefte om over (een aantal van) de leerlingen te communiceren met de school. Coaches vermoeden soms bijvoorbeeld dat leerlingen

niet volledig open zijn over hun talenten en belemmeringen, waardoor de coach deze leerlingen soms niet volledig kunnen ondersteunen in het kiezen van een opleiding.

Leerlingen zelf gaven in de interviews en in de enquête soms ook aan dat ze de communicatie tussen de school en hun coach misten. Ze vonden het bijvoorbeeld vervelend dat hun mentor niet wist wat ze hadden besproken met hun coach, of andersom. Hierdoor moesten ze bepaalde dingen twee keer bespreken.

“Ik vond dat de coaches iets meer ingelicht mochten worden over de leerlingen.” (leerling)

3. Conclusies en aanbevelingen

3.1 Conclusies

Conclusie: in het algemeen is er geen universeel goed startmoment te bepalen, dit verschilt per school

Op basis van de interviews en de uitkomsten van de enquête, kan er geconcludeerd worden dat er geen eenduidig antwoord is te geven of starten in leerjaar 3 een positiever effect heeft dan starten in leerjaar 4. De coaches antwoorden wisselend: aan de ene kant zorgen meer gesprekken voor een betere band, je hebt meer tijd met elkaar. Aan de andere kant geven coaches aan dat starten voor de zomer niet altijd handig is, omdat leerlingen er dan nog helemaal niet mee bezig zijn. Dit laatste argument wordt ook gebruikt door de coaches om juist wel voor de zomer te starten: de leerling kan dan alvast gaan nadenken over het onderwerp studiekeuze.

De uitkomst bij de pilotschool volgens de contactpersoon, is dat zij erg tevreden waren met de start voor de zomer. Ze zouden het traject misschien zelfs nog eerder willen laten starten, zodat leerlingen aan het begin van leerjaar 3 al een gerichte keuze kunnen maken voor een stage. Ook zou het traject wellicht al afgerond moeten zijn vóór de kerstvakantie, omdat de inschrijvingen in januari/februari al beginnen. Ook de leerlingen van deze pilotschool beamen de goede start van het traject, het zou niet later moeten starten.

De school van het reguliere traject is juist tevreden met de start in leerjaar 4, weliswaar ervaren zij dat het vrij laat is om pas in november te starten en zien dit graag in september al, starten in leerjaar 3 is niet nodig. Ook de meeste leerlingen die zijn geïnterviewd delen deze mening.

We hebben gemerkt dat het per school verschillend is wat zij als prettig startmoment ervaren. De houding en de mindset van de school speelt een grote rol in wat hierbij het beste past: elke school kijkt anders aan tegen de LOB-activiteiten, inrichting van deze activiteiten en hoe het traject Carrière Coach hierin past. De pilotschool ervaart eerder starten als positief, omdat zij het zien als ondersteuning van hun eigen (weinig) LOB-activiteiten. De school die heeft deelgenomen aan het reguliere traject doet zelf in leerjaar 3 al veel aan LOB-activiteiten, waardoor zij een coach voor de leerlingen niet eerder al wenselijk vinden. Het is voor hun een aanvulling en extra ondersteuning van het proces. Ook voor de leerlingen is het lastig te zeggen wat een beter startmoment is.

Conclusie: op basis van dit onderzoek kan de vraag of Carrière Coach helpt met het eerder inschrijven en met meer inschrijvingen voor vervolgopleiding niet beantwoord worden.

Uit dit onderzoek is niet de conclusie te trekken dat het traject Carrière Coach over het algemeen leidt tot meer inschrijvingen voor vervolgopleidingen en voor het eerder inschrijven van de leerlingen voor de opleidingen. De twee scholen die betrokken zijn geweest bij het interview, geven hier namelijk allebei een ander antwoord op. De pilotschool geeft aan dat leerlingen zich eerder hebben ingeschreven en dat er meer aanmeldingen zijn geweest. De school van het reguliere traject heeft dit niet ervaren: het heeft niet geleid tot meer aanmeldingen of eerdere aanmeldingen. Echter, deze school doet al een aantal jaren mee aan het project Carrière Coach. Via JINC hebben wij vernomen

dat deze school na het eerste jaar meegedaan te hebben wel heeft ervaren dat het traject heeft geleid tot meer – en/of eerdere aanmeldingen voor vervolgopleidingen. Het zou kunnen zijn dat zich in dat jaar een stijging heeft voorgedaan, die in de jaren erna constant is gebleven. Vanwege deze redenen kunnen we op basis van dit onderzoek hier geen uitkomst op baseren.

Conclusie: het project Carrière Coach zorgt vooral voor meer zelfinzicht bij leerlingen

Op basis van de interviews met de coaches en de leerlingen kan geconcludeerd worden dat het project Carrière Coach vooral zorgt voor meer zelfinzicht bij de leerlingen: waar ben ik goed in, wat vind ik leuk? Maar vooral: welke opleiding past er bij deze kwaliteiten en interesses? Dit komt duidelijk naar voren in de interviews met de coaches, maar ook met de leerlingen. De leerlingen die nog twijfelden over hun opleiding, geeft het traject goed inzicht in wat zij kunnen en wat voor opleiding hier goed bij past. Ook leerlingen die al een keus hebben gemaakt, worden gestimuleerd nog een keer goed te kijken of hun keus past bij hun interesses en kwaliteiten.

3.2 Aanbevelingen

Probeer de inrichting van het traject af te stemmen met de school

Uit ons onderzoek is gebleken dat het startmoment van het project Carrière Coach afhankelijk is van houding en mindset van de school met betrekking tot hun LOB-activiteiten en hun wensen en verwachtingen van het Carrière Coach traject. Wij adviseren dan ook om te kijken of het mogelijk is van te voren met de school af te stemmen wat zij verwachten van de coaches voor hun leerlingen en wat de relatie is met hun ideeën en activiteiten over loopbaanoriëntatie- en begeleidingsactiviteiten. Op deze manier kan gekeken worden hoe het traject ingericht zou moeten worden om het het beste te laten passen bij de school en het traject het meeste oplevert. Wij begrijpen dat standaardisatie noodzakelijk is en dat niet elk traject maatwerk kan zijn, maar met een korte afstemming met de school kan het traject ook het beter vervlochten worden met de LOB-activiteiten van de school zelf.

Meer afstemmingmogelijkheden tussen coach en mentor van de school

We hebben meerdere malen terug gehoord van zowel coaches, leerlingen en de scholen dat zij graag meer ruimte zien voor afstemming tussen coaches en mentoren van de school. Wij adviseren dan ook om als JINC hier meer afstemmingmogelijkheden voor te creëren. Dit kan bijvoorbeeld door coaches via de mail terugkoppeling te laten geven na elk gesprek. .

JINC moet kritisch blijven op hun rol in de veranderende LOB-focus van scholen

In de interviews met contactpersonen van beide scholen is gesproken over de veranderende LOB-focus die de scholen hebben. Beide scholen gaven aan zich al eerder actief bezig te willen gaan houden met loopbaanoriëntatie activiteiten voor hun leerlingen. Één van de scholen sprak bijvoorbeeld over het aanstellen van speciale loopbaanbegeleider vanaf leerjaar 2. Op deze manier wordt de ervaren toegevoegde waarde van het traject Carrière Coach door de scholen minder. Het is goed om hier als JINC zijnde hier bewust op in te spelen door met scholen in gesprek te gaan om te bespreken op welke manier het traject nog van toegevoegde waarde kan zijn voor de scholen die zelf heel actief bezig gaan met LOB-activiteiten.

4. Bijlages

4.1 Interviewleidraad coach

Algemene vragen

- Was het duidelijk wat je rol was als coach?
- Was het duidelijk hoe je de gesprekken met leerlingen moest voeren?
- Hoe had je jezelf voorbereid op de coachingsgesprekken?
- Hoe was de voorbereiding vanuit JINC?
- Wat is je algemene indruk van je rol als coach in de projecten?
- Hoe reageerden de leerlingen op de coaching?
- Wat vond je van de verschillende activiteiten die tijdens het traject gebruikt worden (bv. Kwaliteitspel, bedrijvenbezoek).
- Heb je contact gehad met de leerlingen die je coachte buiten de gesprekken om? (bv. Over open dagen of om hun vragen te beantwoorden)?

Vragen m.b.t. lengte, duur en timing van de gesprekken

- Wat vond je van het aantal gesprekken? Moest dit meer, minder of was het juist goed?
- Was de lengte van de gesprekken voldoende?
- Sloot het beginmoment het coachingstraject aan op de aandacht die de leerling zelf had voor studiekeuze?
- Heb je het gevoel gehad dat het traject eerder of later had moeten beginnen voor de leerling?

Inzicht/motivatie leerling

- Waarmee denk je dat het de leerlingen het meest hielp?
 - Zelfinzicht?
 - Motivatie?
- Welk gesprek was het meest waardevol voor de leerling (als je denkt aan de voortgang die ze maakte in het studiekeuze-proces).

Vergelijking Ij 3 & 4 (afhankelijk of de coach eerder mee heeft gedaan aan het traject)

- Heb je de indruk dat meer gesprekken de leerlingen hebben geholpen?
- Hoe zou je het verschil beoordelen in de waarde van het traject in leerjaar 3 en leerjaar 4?

4.2 Interviewleidraad contactpersonen scholen

Algemeen over het eerder starten van het project CC

1. Wat is de reden dat jullie mee zijn gaan doen aan het project Carrière Coach?
2. Wat is jullie algemene reactie op het project? Wat waren jullie verwachtingen vooraf, en zijn deze ook ingelost?
3. Hoe zijn de leerlingen voorbereid door jullie op het project?
4. Wat is de rol van jou/jullie in de studiekeuze van de leerlingen? En wat is in het algemeen de rol van de school hierin?
5. Welke andere activiteiten doen jullie op het gebied van de loopbaanoriëntatie? En in hoeverre sluit het project aan bij jullie bij deze andere activiteiten?
6. Past het eerder starten met het project beter of slechter in de planning van de andere activiteiten? En merken jullie dit ook aan de leerlingen?

Effect op leerlingen

1. Wat horen jullie terug van de leerlingen over het project in het algemeen? En is er verschil in reactie op het project tussen de pilot (starten in leerjaar 3) en daarvoor (starten in leerjaar 4)?
2. Wat horen jullie terug over de tevredenheid van de leerlingen met de coaches?
3. Zien jullie dat leerlingen er in leerjaar 3 al klaar voor zijn om te starten met het project?
4. Is dit terug te zien in meer of minder motivatie van de leerlingen tijdens het project in vergelijking met het starten in leerjaar 4?
5. Zijn de leerlingen actiever en gemotiveerder bezig met hun studiekeuze en is dit terug te zien in:
 - 5.1. Actief bezig met nadenken over en zoeken naar opleidingen
 - 5.2. Open dagen bezoeken
 - 5.3. Op tijd inschrijven voor opleidingEn is hierin verschil te zien tussen de pilot en het starten in leerjaar 4?
6. Hebben jullie een beeld of de leerlingen meer inzicht hebben in hun kwaliteiten en interesses door het project? En zien jullie ook of dit inzicht versterkt wordt door het hebben van meer gesprekken (zoals het geval is bij starten in leerjaar 3?)

4.3 Interview leidraad leerlingen pilot school

Algemeen:

- Wist je van het coachproject voordat het van start ging? Zo ja, hoe heeft de school je hierover op de hoogte gebracht?
- Had je verwachtingen van het project en zo ja, wat waren je verwachtingen?
- Dacht je al na over je studiekeuze vóór het project? Wist je al welke opleiding je wilde gaan doen?
- Wat vond je goed/minder goed aan het project?
- Voelde je je op je gemak bij je coach?
- Waar heeft je coach het meest mee geholpen?

Eigen inzicht (= hebben leerlingen door het project CC beter inzicht in hun kwaliteiten en interesses?)

- Wist je al waar je goed en minder goed in was?
- Dacht je na over waar je zelf goed in bent en wat je leuk vindt bij het maken van een studiekeuze?
- Heeft je coach geholpen bij het beter weten waar je goed in bent en wat je leuk vindt?
- Welke activiteiten hebben je hier inzicht in gegeven? (gebruik maken van de kaartjes met daarop de verschillende gesprekken)

Motivatie (zijn leerlingen door het project CC gemotiveerder om goede, bewuste studie- en beroepskeuzes te maken?)

- Heb je een studiekeuze gemaakt op dit moment? Zo ja, op basis waarvan heb je deze keuze gemaakt en hoe heeft je coach hierbij geholpen? Zo nee, waarom is dit nog niet gelukt?
- Hoe veel tijd heb je besteed aan je studiekeuze? Hebben de gesprekken met je coach je hierbij aangemoedigd?
- Ben je naar open dagen geweest? Waarom? Heeft je coach hier een rol bij gespeeld?

Timing/duur van het project (voldoende tijd, betere aansluiting op de LOB-focus school en voldoende bijeenkomsten)

- In welk gesprek heeft je coach je het meest geholpen? (gebruik maken van de kaartjes)
- Waardoor heeft de coach je het meest geholpen? Welke tip/inzicht/aanmoediging heb je gekregen van je coach die je het meest hielp om een studiekeus te maken?
- Welke bespreking vond je leuk? En waarom? (gebruik maken van de kaartjes)
- Denk je dat het project voor jou nuttiger/beter was geweest wanneer de gesprekken met de coach dichter op elkaar waren gepland?
- Had je voldoende tijd met je coach per gesprek of wilde je nog wel langer praten?
- Vond je het aantal gesprekken die je met je coach had genoeg, te weinig of juist te veel?
- Welke activiteiten heb je nog meer gehad op school voor het kiezen van een opleiding, buiten het project carrière coach om? Sloot dit aan bij dit project of was er overlap?